

Yttrande över promemorian Utlämnande av uppgifter ur registret över verkliga huvudmän

Regeringskansliets diarienummer: Fi2025/00707

Skolinspektionen har beretts möjlighet att yttra sig över promemorian *Utlämnande av uppgifter ur registret över verkliga huvudmän*.

Skolinspektionens uppdrag är att genom tillsyn och tillståndsprövning se till att skolhuvudmän sköter sina verksamheter i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Yttrandet avgränsas till sådana aspekter som följer av Skolinspektionens ansvarsområden.

Förslagen i promemorian föranleds med anledning av EU:s nya penningtvättsdirektiv som ska genomföras i svensk rätt senast i juli 2027, där vissa artiklar ska genomföras redan den 10 juli 2025 respektive den 10 juli 2026. Direktivet ger medlemsstaterna vissa friheter, bland annat en möjlighet att fastställa ytterligare kategorier av mottagare med berättigat intresse. I det följande tar Skolinspektionen ställning till promemorians förslag i denna fråga då den bedöms omfattas av Skolinspektionens ansvarsområden. Skolinspektionen har i yttrandet även några medskick angående förslagen om avgifter, datum för ikraftträdande och förväntade kostnader.

Nedan följer Skolinspektionens synpunkter.

6.2.2 Behovet av bestämmelser som rör tillgången till registret

Skolinspektionen tillstyrker förslaget som innebär att Skolinspektionen föreslås ha berättigat intresse till uppgifter i registret över verkliga huvudmän i samband med tillsyn och provningar om godkännande som enskild huvudman som görs enligt skollagen (2010:800).

Ägar- och ledningsprövning är en viktig del av tillståndsprövningen och tillsynen inom Skolinspektionen för att kontrollera att huvudmän har tillräcklig insikt och är lämpliga att bedriva skolverksamhet enligt 2 kap. 5 § skollagen. Uppgifter om vem som är registrerad som verklig huvudman är

relevanta för ägar- och ledningsprövningen eftersom de kan visa fysiska personer som står bakom en juridisk person som ska ingå i ägar- och ledningskretsen och därmed provas enligt ovan.

Skolinspektionen är på ett övergripande plan positiv till bestämmelser som möjliggör ett enklare och mer effektivt inhämtande av uppgifter från registret över verkliga huvudmän från Bolagsverket till Skolinspektionen.

6.10 Avgifter

Gällande förslaget som innebär att mottagare med berättigat intresse ska kunna få del av uppgifter ur registret över verkliga huvudmän elektroniskt till en avgift vill Skolinspektionen lyfta fram följande.

Utöver ovan nämnda uppdrag att genomföra ägar- och ledningsprövning har Skolinspektionen i uppdrag att bidra till det nationella brottsförebyggande arbetet.¹ Detta görs bland annat genom effektiv kontroll inom ramen för myndighetens kärnuppdrag samt genom informationsöverlämning av uppgifter som är relevanta för brottsbekämpande myndigheter, i enlighet med ny lag sedan 1 april 2025.² Det finns vidare utredningar och förslag på gång som tar sikte på ett utökat uppgiftsutbyte mellan myndigheter för att motverka välfärds- och organiserad brottslighet.

Det finns alltså flera skäl till en effektiv överlämning av uppgifter. Det vore därför olyckligt om Skolinspektionen, som regelbundet inhämtar uppgifter från registret, inte skulle utnyttja sin rätt att få del av uppgifter från registret över verkliga huvudmän elektroniskt på grund av Bolagsverkets avgifter för ett sådant utlämnande. Detta eftersom ett icke-elektroniskt utlämnande av uppgifter från registret kan ske avgiftsfritt till myndigheten enligt avgiftsförordningen.³ Avgifter vid elektroniskt utlämnande av uppgifter från registret över verkliga huvudmän kan därför vara ett hinder för en enkel och effektiv inhämtning av uppgifter från en annan myndighet vilket inte är fördelaktigt för de gemensamma ansträngningar som görs nationellt för att motverka välfärds- och organiserad brottslighet.

8. Ikraftträdande

Skolinspektionen vill framföra att det kan bli svårt för myndigheten att hinna förbereda sig till den 1 november 2025 för det fall att det kommer att

¹ Regeringsbeslut, Ju2024/02612.

² Lag (2025:170) om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna.

³ 21 § avgiftsförordningen (1992:191).

krävas någon särskild teknisk lösning för mottagandet av uppgifter elektroniskt.

Vidare bedömer myndigheten att mottagandet av uppgifter elektroniskt kommer att kräva någon form av teknisk lösning samt ge en ökad förvaltning kring mottagandet vilket innebär en kostnad för myndigheten.

I ärendets slutliga handläggning har juristen Charlotte Svanström, utredaren Anna Grebäck samt tf avdelningschef Gunnar Persson deltagit.

Torun Rudin
Stabschef

Viktoria Ruggieri
Föredragande, jurist